

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Gabriëlcollege te BOECHOUT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 123761-123778-125203

Instellingsnummer 123761

Instelling Sint-Gabriëlcollege

Directeur Jean-Marie VAN GAVERE

Adres Lange Kroonstraat 72 - 2530 BOECHOUT

Telefoon 03-460.32.00

Fax 03-455.10.62

E-mail directie@st-gabriel.be

Website <http://www.st-gabriel.be>

Bestuur van de instelling VZW Sint-Gabriëlcollege

Adres Lange Kroonstraat 72 - 2530 BOECHOUT

Scholengemeenschap SGKSOVZW KORBEM

Adres Lucien Hendrickxlei 2B - 2150 BORSBEEK

CLB Vrij CLB 2 Antwerpen - Middengebied

Adres Sint-Benedictusstraat 14_B - 2640 MORTSEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek 9-10-2017, 10-10-2017, 11-10-2017, 12-10-2017, 13-10-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 13-10-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 16-11-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Fannie TALLIEU

Teamleden Henk FORIERS, Wendy FRANQUET, Serge SAUBAIN, Walter
VAN DEN BRANDT, Marie-Rose VAN NOOTEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Socio-economische initiatie in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)	8
4.1.1.2 Wiskunde in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2009/7841/003)	9
4.1.1.3 Nederlands in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/001).....	11
4.1.1.4 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2002/0279/047)....	12
4.1.1.5 Biologie, chemie, fysica in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen D/2012/7841/004, D/2012/7841/063, D/2012/7841/009, D/2014/7841/011, D/2014/7841/013 en D/2014/7841/015)	15
4.1.1.6 Cultuur- en gedragwetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen D/2006/0279/001 en D/2009/7841/045)	17
4.1.1.7 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/050 en D/2006/0279/051)	19
4.1.1.8 Duits in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/030 en D/2016/13.758/007)	20
4.1.1.9 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan D/2004/0279/021)	22
4.1.1.10 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	24
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	26
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	26
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	27
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	28
5.1 Leerbegeleiding.....	28
5.2 Evaluatiepraktijk	31
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	33
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	36
7.1 Wat doet de school goed?	36
7.2 Wat kan de school verbeteren?	36
7.3 Wat moet de school verbeteren?	36
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	37
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	37

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Sint-Gabriëlcollege in Boechout bestaat administratief uit drie scholen: Sint-Gabriëlcollege met schoolnummer 123761, Sint-Gabriëlcollege Middenschool 1 met schoolnummer 123778 en Sint-Gabriëlcollege Middenschool 2 met schoolnummer 125203. Zij vormen samen een pedagogisch geheel en zijn gevestigd op één campus.

De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Leerbegeleiding', 'Evaluatiepraktijk', 'Algemeen beleid van de school' en de vakverslagen van wiskunde en socio-economische initiatie in de eerste graad A-stroom zijn identiek in de drie doorlichtingsverslagen. Om een volledig beeld van het pedagogisch geheel te krijgen, moeten de drie verslagen samen gelezen worden. In de verslagen verwijzen we naar het pedagogisch geheel als 'de school'.

2 SAMENVATTING

Het onderwijsaanbod van het Sint-Gabriëlcollege omvat een eerste graad met een A-stroom en een brede waaier aan studierichtingen binnen het aso. De school beoogt de vorming van jongeren tot christelijke volwassenen, met een stevige brok algemene cultuur en een degelijke sociale vorming. De voorbereiding van de leerlingen op het hoger onderwijs neemt een prominente plaats in. De laatste jaren blijft het totaal aantal leerlingen min of meer stabiel. Het aantal leerlingen in de eerste graad neemt elk jaar toe, terwijl het aantal leerlingen in de bovenbouw elk jaar met een evenredig aantal afneemt.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering respecteert. De systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef-, leer- en werkomgeving is een voorbeeld van goede praktijk.

De leerplanrealisatie in de eerste graad voldoet voor socio-economische initiatie en wiskunde. Dit is ook het geval in de onderzochte studierichtingen van de tweede graad voor Nederlands, economie, biologie, chemie, fysica en cultuur- en gedragswetenschappen. Wiskunde in de studierichting Economie voldoet niet. In de derde graad voldoet de leerplanrealisatie in de onderzochte studierichtingen voor economie, biologie, chemie, fysica, cultuur- en gedragswetenschappen, Duits en wiskunde. Het onderwijsaanbod en de evaluatie voor economie in de tweede en de derde graad zijn voorbeelden van goede praktijk. Alle leraren van de onderzochte vakken tonen inzet en engagement. Voor een aantal vakgroepen is een grotere leerplangerichtheid van het aanbod en / of de evaluatiepraktijk echter noodzakelijk. De schoolleiding verwacht een leerplangerichte vakgroepwerking, maar het inhoudelijk ondersteunen en opvolgen daarvan zijn nog aandachtspunten.

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij haar leerlingen na. De ontwikkelingsdynamiek op schoolniveau voor het nastreven van de VOET is een voorbeeld van goede praktijk. De school organiseert talrijke vakoverschrijdende en extramurale projecten en kan daarbij rekenen op een grote betrokkenheid van het schoolteam. De leraren aanzetten om bewuster met VOET om te gaan, is echter nog een werkpunt.

Het inspectieteam onderzocht ook de kwaliteit van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. De visie op

leerbegeleiding is geënt op het geleidelijk bijbrengen van een sterke studiehouding en zelfstandigheid bij de leerlingen. De school neemt tal van initiatieven op het vlak van preventieve leerbegeleiding. De graadcoördinatoren en de klastitularis spelen hierin een belangrijke rol. Ook spannen de meeste leraren zich in om een stimulerende leeromgeving te creëren. De school mist nog kansen om de leerbegeleiding af te stemmen op maat van alle leerlingen.

De school beschikt nog niet over een kwaliteitskader om de evaluatiepraktijk beleidsmatig aan te sturen, te ondersteunen en op te volgen vanuit een schooleigen visie. Het directieteam rekent op de professionaliteit van de vakgroepen voor de inhoudelijke invulling van de evaluatie en de rapportering. Uit het onderzoek van de geselecteerde vakken blijkt dat de evaluatiepraktijk in een aantal gevallen niet of slechts nipt voldoet. De oriëntering en advisering van de leerlingen verloopt niet optimaal omdat die niet systematisch gebaseerd is op de leerplanrealisatie en de positieve elementen uit het leerlingendossier.

Het directieteam stelt zich toegankelijk op voor het personeel en hanteert een open communicatie. Ze faciliteert en verleent een ruime autonomie aan de vakgroepen. Het leiderschap van de directie komt vooral tot uiting in de degelijke organisatie van de dagelijkse schoolwerking en het rustige leer- en leefklimaat. De aandacht voor onderwijskundige processen is daarentegen beperkt. De school slaagt er nog onvoldoende in om een doelgericht onderwijskundig beleid te voeren dat gericht is op de leerplanrealisatie. De betrokkenheid en het engagement van het personeel is groot, maar de brede participatie op beleidsniveau is nog niet optimaal.

De school erkent het belang van kwaliteitsvol onderwijs en neemt systematisch een aantal acties om de schoolwerking te verbeteren. Er zijn echter nog geen concrete initiatieven voor de bewaking, de bijsturing en de borging van de onderwijskwaliteit. De schoolbrede uitwerking van een integraal en cyclisch kwaliteitszorgsysteem is een belangrijk aandachtspunt.

De onderwijsinspectie formuleert voor het Sint- Gabriëlcollege Middenschool 1 (123778) en het Sint-Gabriëlcollege Middenschool 2 (125203) een gunstig advies op grond van de voldoende realisatie van de onderwijsdoelen en de andere regelgeving. De onderwijsinspectie besluit de doorlichting van het Sint-Gabriëlcollege (123761) met een beperkt gunstig advies omwille van het tekort voor wiskunde in de tweede graad. Voor het onderzoek bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) is het advies gunstig voor alle instellingsnummers.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	wiskunde	
Graad 1 Latijn	wiskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	wiskunde	socio-economische initiatie
Graad 2 ASO Economie	Nederlands, wiskunde	economie
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	Nederlands	cultuurwetenschappen, gedragwetenschappen
Graad 2 ASO Latijn	Nederlands	
Graad 2 ASO Wetenschappen	biologie, chemie, fysica, Nederlands	biologie, chemie, fysica
Graad 3 ASO Economie-moderne talen		Duits, economie
Graad 3 ASO Economie-wiskunde		economie
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	wiskunde	cultuurwetenschappen, gedragwetenschappen
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen		Duits
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	biologie, chemie, fysica	biologie, chemie, fysica
Graad 3 ASO Moderne talen- wetenschappen	biologie, chemie, fysica	biologie, chemie, Duits, fysica
Graad 3 ASO Moderne talen-wiskunde		Duits
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	biologie, chemie, fysica	biologie, chemie, fysica

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Socio-economische initiatie in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen in voldoende mate en op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De realisatie van de leerplandoelstellingen is nagenoeg volledig, evenwichtig en samenhangend. De leerlingen krijgen die leerinhouden uit het leerboek aangeboden die noodzakelijk zijn om de leerplandoelstellingen te realiseren. De drie contexten die het leerplan vooropstelt worden evenwichtig behandeld. Ook de doelstellingen inzake onderzoekend leren komen voldoende aan bod. De door het leerplan gevraagde dwarsverbindingen tussen Socio-economische initiatie (SEI) en Wetenschappelijk werk (WW) bleven vorig schooljaar door omstandigheden beperkt tot één gemeenschappelijk project. De vakgroep heeft voor dit schooljaar twee nieuwe projecten ingepland. Het beheersingsniveau is veelal goed door de toepassingsgerichte en onderzoekende aanpak, en het werken in betekenisvolle contexten.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school voldoet aan de materiële vereisten van het leerplan. In alle gebruikte leslokalen beschikken de leraren over een computer met projectiemogelijkheid. De leraren kunnen ook uitwijken naar het open leercentrum of de computerklas, waar de leerlingen individueel aan een laptop kunnen werken. De school beschikt ook over tablets. De leerlingen maken geregeld gebruik van al deze ICT-mogelijkheden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is representatief voor het geheel van de leerplandoelen. De leraren spreiden de vragen correct over de behandelde leerstof. De toetsen, taken en examens bevatten zowel kennis- als toepassingsvragen. Het niveau van de vraagstelling is doorgaans goed: de meeste leerplandoelstellingen worden bevraagd in contexten en met behulp van de actualiteit. De toetsen en examens zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenverdeling per vraag.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren creëren een krachtige leeromgeving. De lessen verlopen rustig en in een aangename sfeer. De meeste leerlingen zijn bij de lessen betrokken. Het cursusmateriaal is gestructureerd en aangepast aan het talige niveau van de leerlingen. De leerlingen krijgen voldoende de gelegenheid om de leerstof zelfstandig of in kleine groepjes te verwerken, in te oefenen en toe te passen. Via de elektronische leeromgeving stellen de leraren heel wat extra materiaal ter beschikking. De leerlingen weten op voorhand wat van hen verwacht wordt voor de toets of het examen. De leraren geven voldoende feedback wanneer ze

verbeterde taken of toetsen teruggeven.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking berust op regelmatige formele en veelvuldige informele contacten. Ze behelst niet enkel materiële en organisatorische onderwerpen, maar omvat ook voldoende pedagogisch-didactische reflectie. De leraren scholen zich geregeld bij.

Overleg
Vorming

4.1.1.2 Wiskunde in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2009/7841/003)

Voldoet

Het aanbod en de evaluatie voldoen nipt aan de verwachtingen van het leerplan. De meeste leerplandoelstellingen komen met voldoende diepgang en op een evenwichtige wijze aan bod. De materiële uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelstellingen met voldoende diepgang aangeboden. Het aanbod is evenwichtig voor de inhoudelijke componenten getallenleer en meetkunde en vertoont voldoende samenhang. Over het algemeen behandelen de leraren de leerinhouden kwaliteitsvol en ze streven een hoog beheersingsniveau na. Daarvoor bieden ze gedeeltelijk leerstof aan die de verwachtingen van het leerplan overstijgt.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De vakgroep focust voornamelijk op de rekenvaardigheid en besteedt te weinig aandacht aan de denk-, redeneer- en probleemoplossende vaardigheden. Ze laat de leerlingen heel wat contextloze en complexe rekenoefeningen maken en zet het rekentoestel onvoldoende doelgericht in. De leerlingen leren slechts sporadisch problemen oplossen in betekenisvolle, levensechte en praktische situaties. Hierdoor komt ook de groei van het inzicht in de bruikbaarheid en werkelijkheidswaarde van de wiskunde in het gedrang.

De aandacht voor de vakspecifieke woordenschat is goed. De leerlingen oefenen de wiskundige taalvaardigheid vooral mondeling en de intensiteit verschilt per klasgroep.

Het leerplan stuurt aan op de integratie van kennis-, vaardigheids- en attitudedoelen in competenties die onder meer gericht zijn op denken en redeneren, verwoorden, onderzoeken en argumenteren. Dit competentieleren krijgt weinig aandacht.

Uitrusting De uitrusting voldoet aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. De lokalen zijn voldoende ruim en uitgerust met een computer en beamer. De leraren maken veelvuldig gebruik van het bordboek en wenden ICT voornamelijk aan voor demonstraties. Het gebruik van ICT-hulpmiddelen door de leerlingen is veeleer beperkt. Sommige leraren passen de klasopstelling aan voor didactische werkvormen zoals begeleid zelfstandig leren en groepswork.

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De vakgroep gebruikt leerboeken, sporadisch aangevuld met extra oefeningen. De leraren moedigen de leerlingen aan om te oefenen met behulp van het onlineleerplatform horend bij het leerboek.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie bestrijkt de vakinhoudelijke leerplancomponenten op evenwichtige wijze en is representatief voor het aanbod. De vakgroep evalueert veelvuldig, maar niet altijd doelgericht. De leraren bevragen in ruime mate de rekenvaardigheid door middel van grotendeels contextloze vragen op korte, kleine testjes, kleine en grote overhoringen en op examens. Vaak peilen diverse vragen op een examen naar dezelfde leerplandoelstellingen waardoor het examen nodeloos langer wordt. Daarnaast zijn er heel wat vragen op het hoogste beheersingsniveau of boven de verwachtingen van het leerplan. Bovendien komen de denk-, redeneer- en probleemoplossende vaardigheden te weinig aan bod. Hierdoor is het eindcijfer weinig representatief voor het bereiken van de leerplandoelstellingen.

De overhoringen en examens zijn verzorgd opgesteld. De vragen zijn veelal duidelijk geformuleerd, gevarieerd en herkenbaar voor de leerlingen. De vakgroep stelt de examens gezamenlijk op. Elke leraar legt daarna nog eigen accenten en gebruikt een eigen verbeterleutel. De leerlingen krijgen voldoende feedback op de behaalde resultaten. Dit gebeurt voornamelijk mondeling en is indien nodig gekoppeld aan remediëringsoefeningen.

De evaluatie is in beperkte mate transparant. Elk examen vermeldt een duidelijke puntenverdeling. Het sporadisch aangeduide beheersingsniveau is echter niet in overeenstemming met het leerplan. Dit ondermijnt in sommige gevallen de validiteit van de evaluatie. De inzet en veranderingsbereidheid van de vakgroep biedt echter voldoende garanties om de lacunes in de evaluatie op korte termijn weg te werken.

De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Op vakgroep- en schoolniveau werden hieromtrent nog geen afspraken gemaakt.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De sfeer in de lessen is rustig en gericht op leren. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam. Het leerproces verloopt sterk leraargestuurd. Er is veel aandacht voor zin voor nauwkeurigheid en orde, maar weinig voor zelfstandig leren, kritische zin en zelfregulatie. Alle leraren werken doelgericht aan het correcte gebruik van de wiskundetaal.

De vakgroep neemt enkele initiatieven in het kader van de preventieve leerbegeleiding. Bij het maken van oefeningen krijgen de leerlingen waar nodig individuele begeleiding met feedback. Via het gebruik van leerwegwijzers met verbeterleutels kunnen de leerlingen de leerstof op eigen tempo en niveau herhalen. Soms werken ze in groepjes en helpen ze elkaar. Het doelgericht benutten van de mogelijkheden tot gedifferentieerd werken verschilt echter sterk per leraar. Er is aandacht voor 'leren leren' aan de hand van studietips.

Alle leraren nemen de curatieve leerbegeleiding ter harte. De leerlingen kunnen op eigen initiatief of op verzoek van de leraar remediëringlessen volgen, die vaak tijdens de middagpauze doorgaan. Bij slechte resultaten werken de leerlingen met een studieschrift voor de schriftelijke voorbereiding van toetsen.

De leraren volgen dit systematisch op en geven feedback waar nodig. Ook na de afname van overhoringen en proefwerken krijgen de leerlingen mondelinge feedback. Dit gebeurt steeds klassikaal en indien nodig ook individueel. De schriftelijke feedback is summier en de rapportcommentaren zijn slechts in beperkte mate leerbevorderend.

Om de leerlingen extra te motiveren voor wiskunde neemt de school deel aan externe evaluatiemomenten, zoals wiskundeolympiades.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep bestaat uit gedreven leraren. Er is frequent informeel en formeel overleg op graadsniveau. Tijdens de vergaderingen maken de leraren in de eerste plaats praktische en organisatorische afspraken. Daarnaast bespreken ze de aanpak van rekenvaardigheid, de begeleiding van leerlingen met studieproblemen en stellen ze gezamenlijk examens op. Diepgaande leerplanstudie was nog niet aan de orde. Het doorlichtingsonderzoek wijst echter uit dat dit noodzakelijk is.

De vakgroep heeft geen systematische manier om over de kwaliteit van het aanbod en de evaluatie te reflecteren en om de leerplanrealisatie op te volgen. Ook het graadoverschrijdend overleg bevordert de leerplangerichtheid niet.

De vakgroep krijgt voldoende kansen om zich op alle domeinen te professionaliseren. Ze volgde de laatste twee schooljaren enkele nascholingen.

4.1.1.3 Nederlands in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/001)

Voldoet

De school realiseert de eindtermen en leerplandoelstellingen. De vakgroep heeft aandacht voor een ruim aanbod en een voldoende diepgaande realisatie van de leerplandoelstellingen en de eindtermen. De evaluatie voldoet.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leraren bewaken de realisatie van de te bereiken eindtermen en leerplandoelstellingen. Ze werken leerplangericht vanuit een gemeenschappelijk leerboek. Het leerstofaanbod is volledig, ruim en voldoende gericht op de verbreding en verdieping van de communicatieve vaardigheden. De verschillende tekstsoorten komen voldoende aan bod. Taalbeschouwing wordt ingezet voor het verwerven van inzicht in taalgebruik en het ontsluiten van teksten. Algemeen gaat er voldoende aandacht naar structuren in teksten. Schrijfvaardigheid komt voldoende aan bod. De lessen brengen de leerlingen tot een betere receptieve en productieve taalbeheersing. Actuele non-fictionele teksten maken niet altijd voldoende deel uit van het curriculum. Uitdagend zijn de organisatie van de gedichtendag en een poëzieproject voor alle klassen waarbij leerlingen poëzie, kunst en creativiteit verbinden.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De uitrusting voldoet aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. De eenvoudige woordenboeken gebruikt door de leerlingen in de leslokalen zijn onvoldoende performant.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk weerspiegelt het onderwijsaanbod. De leerlingen worden vaak productgericht geëvalueerd met korte toetsen, taken, grotere overhoringen en proefwerken. Sommige leerstofonderdelen worden daarbij veelvuldig beoordeeld, andere nauwelijks. De evaluatie is niet altijd evenwichtig en kan nog beter worden ingezet om het leerproces aan te sturen. De leraren hebben nood aan evaluatie die de vaardigheden in taaltaken of taalhandelingen beoordeelt. Taakgerichte feedback speelt een aanzienlijke rol in de dagelijkse evaluatiepraktijk. De vakgroep werkt met transparante en eenduidige evaluatiecriteria. De eindtermen of leerplandoelstellingen liggen niet in alle proefwerkopdrachten aan de basis, wat de evaluatie versnippert. De traditionele evaluatievormen geven het leerproces onvoldoende ruimte. De leerlingen ervaren te weinig het proces van een schrijf- of spreektaak.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren hebben aandacht voor de verschillende strategieën en deelaspecten van de vaardigheden. De transfer van de strategieën naar andere graden en andere talen is nog onvoldoende duidelijk voor de leerlingen. De leraren gaan taakgericht en systematisch aan het werk. Ze richten zich vooral op het onderwijsleergesprek, maar eveneens op de actieve deelname van de leerling. Ze gebruiken de OVUR-methode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren) om de uitvoering van taaltaken vlot te laten verlopen. Het toepassen van de OVUR-strategie en het verbeteren van schrijftaken door de leerlingen vragen evenwel een procesgerichte evaluatie.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De gedreven leraren overleggen informeel en formeel. De professionele samenwerking tussen de leraren is vooral intens in het eerste leerjaar rond lectuuropdrachten, leerinhouden en gemeenschappelijke proefwerken. In het tweede leerjaar zijn de leesexamens gemeenschappelijk. De samenwerking over de graden heen kan nog sterker leerplangericht ingevuld worden bijv. rond strategieën. De vakgroep heeft nog geen manier gevonden om de gevolgde nascholing naar het vakoverleg te brengen.

4.1.1.4 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2002/0279/047)

Voldoet niet

Het aanbod is onvolledig. De evaluatie is onvoldoende gericht op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De school biedt wiskunde met twee snelheden aan. Sommige klassen volgen vier en andere vijf lestijden per week. In de lesgroepen met vijf wekelijkse lestijden houden de leraren bij de planning onvoldoende rekening met een evenwichtige spreiding van de basis- en de uitbreidingsleerstof. Tijdens bepaalde periodes oefenen de leerlingen voornamelijk uitbreidingsdoelen. De leraren geven onvoldoende voorrang aan de verplichte doelstellingen, waardoor er lacunes in het aanbod ontstaan. Vorig schooljaar boden de leraren de leerplandoelstellingen over ruimtemeetkunde (M12 tot M16) niet aan. Bovendien kwamen bepaalde delen van statistiek (leerplandoelstellingen S68 en S69) niet aan bod. In de lesgroepen met vier wekelijkse lestijden is het aanbod wel volledig. Enkel de leerplandoelstellingen S64, S65 en M14 oefenen de leerlingen nog te weinig.
---	--

Over het algemeen behandelen de leraren de overige leerstof kwaliteitsvol. De

vakgroep biedt de verschillende onderwerpen op een hoog beheersingsniveau aan en behandelt bovenop de basisleerstof heel wat uitbreidingsdoelstellingen en doelen die de verwachtingen van het leerplan overstijgen.

Het aanbod is voldoende vaardigheidsgericht. Rekenvaardigheid krijgt echter duidelijk de meeste aandacht. De leraren plannen heel veel rekenoefeningen, zowel binnen als zonder een context. Ondanks deze inspanningen vertonen een aantal leerlingen problemen met rekentechnieken. De verhoogde aandacht voor rekenen heeft dus niet het beoogde effect. Probleemoplossende vaardigheid oefenen de leerlingen op een veeleer laag beheersingsniveau in. Wegens de overaccentuering van rekenvaardigheid ontbreekt het aan lestijd om probleemoplossen met voldoende diepgang in te oefenen. De vakgroep besteedt voldoende aandacht aan wiskundige taalvaardigheid. De leerlingen oefenen zowel het verwoorden van een wiskundige argumentatie als de formele wiskundetaal.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De lokalen zijn uitgerust met een computer en projectiemiddelen. De leerlingen maken vlot gebruik van het grafische rekentoestel. De leraren zetten tijdens de lessen doeltreffend ICT in. Bij de evaluatie ligt het accent nog te sterk op rekenen waardoor het gebruik van ICT weinig rendeert om naar een hoger beheersingsniveau van probleemoplossend denken te peilen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De examenvragen zijn verzorgd en het aantal examenopgaven is relatief hoog. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling. De moeilijkheidsgraad is doorgaans hoog en de vragen zijn onvoldoende afgestemd op de verwachtingen van het leerplan. De vakgroep bevraagt veelal enkel het hoogste beheersingsniveau, waardoor het eindcijfer onvoldoende representatief is voor de realisatie van het leerplan.

De toetsen en examens bevragen de meeste vaardigheden. Rekenvaardigheid is in de evaluatie echter duidelijk overgewaardeerd. Zowel in de klassen met vier als met vijf wekelijkse lestijden is het aandeel van rekenvragen buiten context relatief groot. Diverse vragen peilen naar dezelfde leerplandoelstellingen waardoor het examen nodeloos langer wordt. In de lesgroepen met vijf wekelijkse lestijden overstijgen heel wat vragen de verwachtingen van het leerplan. Sommige examens bevragen voor meer dan 80 % uitbreidingsdoelstellingen of leerstof die het leerplan overstijgt.

Het naast elkaar aanbieden van twee leerwegen is ingegeven door de zorg om in de tweede graad een zo breed mogelijke basis aan te bieden om een ruime studiekeuze open te laten in de derde graad. Hierdoor biedt de school voor eenzelfde structuuronderdeel twee verschillende inhouden aan. In de officiële documenten (notulen van de delibererende klassenraad, adviezen, rapporten) werden enkele conflicten vastgesteld. De leraren waken er onvoldoende over dat ze de uitgangspunten van de tweede graad (uitstel van studiekeuze en eenpoligheid van de studierichtingen van de tweede graad) vrijwaren. De vakgroep hanteert hiervoor geen formele werkwijze.

De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De sfeer in de lessen is rustig en gericht op leren. De leerlingen zijn aandachtig en werkzaam in de les. Het leerproces verloopt overwegend interactief en de leerlingen kunnen zelfstandig werken.

De vakgroep neemt heel wat initiatieven in het kader van de preventieve leerbegeleiding. De leraren ontwikkelen eigen lesmateriaal (aanvullend op het leerwerkboek) en gebruiken regelmatig actieve werkvormen. Het lesmateriaal bevat heel wat zinvolle leertips. De leraren bieden stappenplannen, modeloplossingen, overzichten ... aan. Een aantal leraren neemt het initiatief om de begeleiding nog meer af te stemmen op de noden van de leerlingen.

Sommige lesgroepen zijn zeer heterogeen. De vakgroep differentieert niet in het aanbod noch in de evaluatie. Elke leerling wordt geacht dezelfde hoge norm te behalen. Het leerplan is hierbij weinig richtinggevend. De vakgroep laat zich leiden door eigen inzichten, ervaring en traditie.

Alle leraren nemen de curatieve leerbegeleiding ter harte. De leerlingen krijgen voldoende feedback op de behaalde resultaten, gekoppeld aan eventuele remediëringsoefeningen.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen, neemt de school deel aan verschillende wiskundeolympiades en aan andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroep bestaat uit gedreven leraren. Er is geregeld informeel en formeel overleg. Leerplanstudie was nog niet doelgericht aan de orde. Nochtans wijst de doorlichting uit dat er nood is aan overleg hierover. De vakgroep heeft voldoende aandacht voor graadoverstijgend overleg. In de praktijk leidt dit echter tot een beperkte leerplangerichtheid in de drie graden. Dit gebeurt deels bewust en deels onbewust.

De leraren volgden de laatste twee schooljaren een aantal nascholingen. De multiplicatie is goed. De impact op de klasvloer is veeleer beperkt.

4.1.1.5 Biologie, chemie, fysica in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen D/2012/7841/004, D/2012/7841/063, D/2012/7841/009, D/2014/7841/011, D/2014/7841/013 en D/2014/7841/015)

Voldoet

De leerlingen verwerven de leerplandoelstellingen en de vaardigheden voor onderzoekend leren en leren onderzoeken op een degelijk niveau. De evaluatie peilt op een gepast beheersingsniveau, is transparant, voldoende valide en representatief voor de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerstofgebonden leerplandoelstellingen voor de basisvorming en het specifiek gedeelte komen in de drie vakken en in beide graden voldoende evenwichtig en op een gepast beheersingsniveau aan bod.

De leerplandoelstellingen voor ‘Wetenschap en samenleving’ (basisvorming) en ‘Natuurwetenschap en maatschappij’ (specifiek gedeelte) krijgen voldoende aandacht doch overwegend zijdelings bij de leerinhouden waarmee ze verband houden. Expliciet via artikels, leesteksten of andere opdrachten, is dat slechts beperkt het geval.

De leerplandoelstellingen voor de wetenschappelijke vaardigheden van de basisvorming en voor het verwerven van de onderzoekscompetentie worden in beide graden behoorlijk gerealiseerd op het niveau van onderzoekend leren. In de derde graad gebeurt dat ook op het niveau van leren onderzoeken, maar niet systematisch in de drie vakken. Hierdoor bereiken de leerlingen het competentieniveau slechts fragmentarisch. De oorzaken hiervan zijn divers.

Vooreerst schenkt het onderwijsproces in de tweede graad onvoldoende aandacht aan de cesuurdoelen voor de onderzoekscompetentie, in het bijzonder voor het leren formuleren van onderzoekbare onderzoeksvragen en het stellen van hypothesen als uitgangspunt van een empirisch onderzoek. De meeste practica bestaan er namelijk uit gesloten receptopdrachten waarvan het doel (de onderzoeksvraag) bij de opgave vermeld staat en waarbij de leerlingen niet altijd vooraf moeten peilen naar het te verwachten resultaat (de hypothese). Hierdoor blijft het onderzoeksniveau in deze graad steken op het niveau van onderzoekend leren (basisvorming) en starten de leerlingen pas in de derde graad met leren onderzoeken. Om onderzoeken degelijk als competentie te verwerven, is dat echter te laat.

Om elke leerling het competentieniveau te doen bereiken, is het noodzakelijk dat ze de verschillende deelvaardigheden vaak genoeg individueel inoefenen. Dat gebeurt echter veel te weinig omdat ze hun practica steeds in groepsverband uitvoeren. Dat het praktijkgedeelte in groepsverband gebeurt, is omwille van materiële omstandigheden begrijpelijk. Ook voor het interpreteren van de onderzoeksresultaten is dat begrijpelijk en zelfs aan te bevelen, omdat ze dan daarover onderling van gedachten moeten wisselen. Er is echter geen reden om in groepsverband ook onderzoekbare onderzoeksvragen te stellen, informatie te verzamelen en te ordenen, de onderzoeksresultaten te verwerken

om tot een antwoord op de onderzoeksvraag te komen en een wetenschappelijk verantwoord verslag op te stellen.

Ten slotte is het voor de leraren onmogelijk om in de grote lesgroepen elke leerling intensief te begeleiden, hoewel dat nodig is om de deelvaardigheden voor de onderzoekscompetentie grondig te verwerven.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Alle lessen vinden plaats in vaklokalen, die echter niet alle over voldoende vereiste leermiddelen beschikken om de leerlingenpractica in de grotere lesgroepen in comfortabele omstandigheden te laten plaatsvinden. In de biologielokalen beantwoordt de infrastructuur bovendien niet aan alle minimale materiële vereisten van het leerplan. Voor alle vakken geldt dat ook voor de vakgebonden uitrusting. Welke uitrusting en leermiddelen onvoldoende beschikbaar zijn, heeft de vakgroep opgelijst, maar de school moet daar nog gevolg aan geven.

In een aantal grote lesgroepen overschrijdt de school de veiligheidsvoorwaarde van de arbeidsregelgeving, die bepaalt dat er tijdens praktijklessen voor iedere leerling een vrije werkoppervlakte van minimum 2 m² beschikbaar moet zijn. In het bijzonder voor chemie leidt deze overbezetting tot gevaarlijke toestanden. Hoeveel leerlingen er tegelijk in de vaklokalen practica mogen uitvoeren, hangt af van de totale beschikbare werkoppervlakte van het lokaal. De school heeft wel een bouwdoos bij de overheid lopen om bovenop de benedenverdieping waar de huidige vaklokalen zich bevinden, een verdieping bij te bouwen met vaklokalen voor de wetenschappelijke vakken. In afwachting daarvan moet de school wel voor veilige lesomstandigheden zorgen, bv. door voor de verplichte leerlingenpractica de grote lesgroepen zo te splitsen dat de maximaal toegelaten bezetting niet overschreden wordt.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Tijdens de lessen heerst er een aangename sfeer en is de aanpak aanmoedigend. Het onderwijsproces verloopt geordend en met doeltreffende werkvormen. Om het probleemoplossend denken te stimuleren, maken de leerlingen geregeld oefeningen en vraagstukken en hanteren de leraren frequent vraaggestuurd leergesprekken. Alleen het zelfontdekkend leren krijgt door de te beperkte aandacht voor leren onderzoeken in de tweede graad, nog te weinig ontwikkelingskansen.

De leraren volgen hun leerlingen goed op. Tijdens het lesverloop worden ze nauw bij de lesopbouw betrokken. Met eventuele vragen kunnen ze steeds bij hun leraren terecht, zowel tijdens als buiten de lessen en via het elektronische platform. De leraren zetten dat platform ook in voor berichten en het ter beschikking stellen van documenten met leerinhouden. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften gelden aangepaste maatregelen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie peilt op een degelijk beheersingsniveau. De opgaven zijn transparant, overwegend valide en representatief voor de leerplandoelstellingen. Door het gebruik van juist/fout- en meerkeuzevragen in sommige examenopgaven, drukken de antwoorden op deze vragen niet op volledig betrouwbare wijze het kennen en kunnen van de leerlingen uit. De antwoorden op deze opgaven kunnen immers ook geraden of door eliminatie

van de keuzemogelijkheden gevonden worden. Omdat deze vraagvormen slechts beperkt toegepast worden en sommige leraren van de leerlingen ook vragen om hun keuzeantwoord te verklaren, heeft dat slechts een beperkte invloed op de eindscore van het examen.

De leerlingenresultaten op jaarbasis zijn overwegend goed tot zeer goed, behalve voor fysica in het tweede leerjaar van de tweede graad. In dat leerjaar slaagt nagenoeg de helft van de leerlingen niet voor dit vak. Uit de bijgewoonde lessen blijkt dat heel wat leerlingen niet weten waarvoor de wiskunde dient, die ze in hun wiskundelessen krijgen, hoewel dat tot de algemene doelstellingen van dat vak behoort.

4.1.1.6 Cultuur- en gedragswetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen D/2006/0279/001 en D/2009/7841/045)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de specifieke eindtermen en de leerplandoelstellingen. Het aanbod en de evaluatiepraktijk zijn voldoende representatief voor het leerplan.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Zowel in cultuur- als gedragswetenschappen in de tweede en de derde graad komen de meeste leerplandoelstellingen met voldoende diepgang aan bod. Een beperkt aantal doelen ontbreekt of krijgt onvoldoende aandacht. Zo ontbreken zowel bij gedragswetenschappen als bij cultuurwetenschappen de leerplandoelstellingen die te maken hebben met ethiek. Voor cultuurwetenschappen besteden de leraren in de tweede graad te weinig aandacht aan de leerplandoelstellingen van het thema 'kunst'. In de derde graad gedragswetenschappen komen de leerplandoelstellingen over breuklijnen te weinig tot uiting in het aanbod.
---	---

De leraren bieden de doelstellingen op het vereiste beheersingsniveau aan. De leerlingen gaan actief aan de slag met de leerstof aan de hand van betekenisvolle opdrachten. Meestal daagt het aanbod de leerlingen voldoende uit. Zo zetten een aantal opdrachten de leerlingen aan om actuele thema's te leren analyseren, synthetiseren en beoordelen op basis van wetenschappelijke kaders. Af en toe verlopen de onderwijsactiviteiten te leraargestuurd, waardoor de leerlingen te weinig komen tot zelfstandig, kritisch denken. Het onderwijsaanbod sluit voldoende aan bij de actualiteit en de leefwereld van de leerlingen en bevat verschillende relevante didactische uitstappen.

De leerlingen verwerven in voldoende mate de onderzoekscompetentie aan de hand van betekenisvolle opdrachten. In de tweede graad krijgen ze een theoretische onderbouwing en oefenen ze onder begeleiding deelaspecten van de onderzoekscyclus. In het eerste jaar van de derde graad gaan de leerlingen aan de slag met verschillende onderzoeksmethoden. In het tweede jaar van de derde graad doorlopen ze begeleid zelfstandig de volledige onderzoekscyclus.

Het lerarenteam werkt voldoende vak- en graadoverstijgende samen om respectievelijk de horizontale en de verticale samenhang te waarborgen.

Hierdoor is de overlap in het aanbod zeer beperkt en verloopt de aanpak van de onderzoekscompetentie min of meer volgens een logische leerlijn.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De meeste lessen vinden plaats in het vaklokaal. Dit lokaal en ook de andere leslokalen beschikken over een computer met internetaansluiting en projectiemogelijkheid. De leraren gebruiken deze ICT-mogelijkheden veelvuldig om het onderwijsproces visueel te ondersteunen. Het vaklokaal bevat voldoende computers voor de leerlingen. In de andere leslokalen kunnen de leerlingen minder vlot over computers beschikken. De leraren integreren ICT in het leerproces van de leerlingen en benutten ook de mogelijkheden van het elektronische leerplatform. Niet alle leslokalen zijn voldoende ruim om met grotere groepen activerende werkvormen te gebruiken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk bestrijkt de meerderheid van de leerplandoelstellingen. De enkele doelstellingen die niet of weinig terug te vinden zijn in het onderwijsaanbod ontbreken ook in de evaluatiepraktijk. De evaluatiepraktijk bestaat grotendeels uit toetsen en examens en in veel mindere mate uit taken en opdrachten. De toetsen en examens peilen evenwichtig naar kennis, inzicht en toepassing in bekende en nieuwe contexten. De vraagstelling op examens en toetsen is gevarieerd, maar bevat nog veel contextloze bevragingen van begrippen. Deze kennisreproductie weerspiegelt niet altijd het vereiste beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. Het grote gewicht dat de school in de derde graad geeft aan examens, maakt dat de leerplandoelstellingen die verwijzen naar de hogere beheersingsniveaus zoals analyseren, beoordelen en beargumenteren minder aan bod komen. De leraren lossen dit gedeeltelijk op door een aantal grotere opdrachten te integreren in de examenresultaten. Schrijffouten tellen te veel mee in het geheel van de beoordeling. De puntenverdeling op de examens is duidelijk. Bij opdrachten en taken ontbreken echter vaak duidelijke evaluatiecriteria gericht op de leerplandoelstellingen. Dit brengt de validiteit en de betrouwbaarheid van de beoordeling in het gedrang. De evaluatie van de onderzoekscompetentie richt zich op het product en het proces. De puntenverdeling en de verwachtingen zijn duidelijk. Toch mist de evaluatie van de onderzoekscompetentie de nodige objectiviteit, transparantie en validiteit door het gebrek aan concrete evaluatiecriteria afgestemd op de verschillende fasen van de onderzoekscompetentie en op de leerplandoelstellingen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het klasklimaat is aangenaam en de leerlingen en leraren gaan positief en respectvol met elkaar om. De school vindt het leren verwerken van grote leerstofgehelen om de leerlingen voor te bereiden op verder studeren belangrijk en dus tracht ook cultuur- en gedragswetenschappen dit om te zetten in de praktijk. Zo neemt de frequentie van toetsen af en leren de leerlingen geleidelijk meer zelfstandig notities nemen en samenvattingen maken. Van een duidelijke leerlijn in het aanbrengen

van leerstrategieën om uiteindelijk te komen tot meer zelfstandig leren en zelfregulatie van het leerproces is nog niet echt sprake.

De leerlingen krijgen duidelijke instructies hoe ze de leerstof moeten beheersen en studeren. Het cursusmateriaal past bij het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leraren actualiseren regelmatig het cursusmateriaal en stellen bijkomend materiaal ter beschikking op het elektronische leerplatform. Een duidelijke handleiding ondersteunt de leerlingen bij het begeleid zelfstandig realiseren van de onderzoekscompetentie. De leraren volgen dit proces van nabij op via het elektronische leerplatform: leerlingen posten tussentijds hun werk en de leraren geven hier feedback op. Dit maakt hun leerproces zichtbaar.

De leraren bieden voldoende taalondersteuning. Ze hebben oog voor vaktaal. De leerlingen krijgen lijsten met vakterminologie. De leraren verbeteren systematisch schriftelijke taalfouten. De samenwerkingsvormen zetten meestal de leerlingen aan om goed mondeling te communiceren, af en toe is hun mondelinge inbreng beperkt.

Leerlingen met tekorten kunnen steeds terecht bij de leraren voor meer uitleg. Voor zij-instromers met onvoldoende voorkennis gebruikt de vakgroep de woordenlijsten die de essentie van de vorige jaren bevatten. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van aangepaste maatregelen.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep werkt zelfstandig en overlegt frequent over organisatorische en pedagogisch-didactische thema's wat leidt tot een goede leerplanrealisatie. De vakgroep reflecteert kritisch over de onderwijspraktijk en stuurt regelmatig bij, bijvoorbeeld door het herwerken van cursusmateriaal en opdrachten.

De leraren verhogen regelmatig hun deskundigheid door het volgen van nascholingen. Dit gebeurt voornamelijk vanuit persoonlijke noden en minder vanuit een analyse van de vormingsnoden binnen de vakgroep of de school.

4.1.1.7 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/050 en D/2006/0279/051)

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen in voldoende mate en op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerplanrealisatie is een voorbeeld van goede praktijk. Zowel in de tweede als in de derde graad is het aanbod nagenoeg volledig. De leraren bieden de economische theorie in concrete, betekenisvolle contexten aan waardoor het beheersingsniveau voldoende is afgestemd op de verwachtingen van het leerplan. Ze vullen het leerboek daartoe aan met relevant eigen materiaal. De leraren spelen ook voldoende in op de actualiteit en hanteren daarbij een leerlijn. Allerlei intra- en extramurale activiteiten verhogen het realiteitsgehalte van de aangeboden leerstof.

De leraren hebben een leerlijn 'onderzoekskompetentie' opgesteld waardoor de leerlingen over de twee graden heen voldoende de gelegenheid krijgen om hun onderzoeksvaardigheden in een toenemende mate van zelfstandigheid en in steeds complexer wordende vraagstukken in te oefenen. In het eindjaar realiseren de leerlingen een uitgebreide onderzoeksopdracht waarin ze die vaardigheden dienen toe te passen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school voldoet aan de materiële vereisten van de leerplannen. In alle gebruikte leslokalen beschikken de leraren over een computer met projectiemogelijkheid. De leraren kunnen ook uitwijken naar het open leercentrum of de computerklas, waar de leerlingen individueel aan een laptop kunnen werken. De school beschikt ook over tablets. De leerlingen maken geregeld gebruik van al deze ICT-mogelijkheden.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is representatief voor het geheel van de leerplandoelen. In beide graden is er een correcte spreiding van de vragen over de behandelde leerstof. De toetsen, taken en examens bevatten zowel kennis- als toepassingsvragen. Het niveau van de vraagstelling is doorgaans goed: de meeste leerplandoelstellingen worden bevraagd in contexten en met behulp van de actualiteit. De toetsen en examens zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenverdeling per vraag.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren creëren een krachtige leeromgeving. De lessen verlopen rustig en in een aangename sfeer. De meeste leerlingen zijn bij de lessen betrokken. Het cursusmateriaal is gestructureerd en aangepast aan het talige niveau van de leerlingen. De leerlingen krijgen voldoende de gelegenheid om de leerstof zelfstandig of in kleine groepjes te verwerken, in te oefenen en toe te passen. Via de elektronische leeromgeving stellen de leraren heel wat extra materiaal ter beschikking. De leerlingen weten op voorhand wat van hen verwacht wordt voor de toets of het examen. De leraren geven voldoende feedback wanneer ze verbeterde taken of toetsen teruggeven.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroepwerking berust op regelmatige formele en veelvuldige informele contacten. Ze behelst niet enkel materiële en organisatorische onderwerpen, maar omvat ook voldoende pedagogisch-didactische reflectie. De leraren scholen zich geregeld bij.

4.1.1.8 Duits in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/030 en D/2016/13.758/007)

Voldoet

Het onderwijsaanbod voor Duits voldoet. Met de leerplandoelen wordt een behoorlijk studiepeil bereikt.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerinhouden beantwoorden aan de doelstellingen van het leerplan. De lessen zijn gericht op de beheersing van de taal in functie van de receptieve omgang met het Duits in levensechte dagelijkse situaties. De leerlingen leren de taal te gebruiken voor praktische doeleinden en verrijken zich cultureel door contact met de anderstalige wereld. De krachtlijnen van de visie liggen in de concretisering van de algemene doelstellingen rond communicatieve vaardigheden, functionele kennis en strategieën. De vakgroep is dit schooljaar

aan de slag gegaan met een sterkere uitbouw van gecontextualiseerde woordenschat. De leerlingen werken met taaltaken of taalhandelingen. De leerlingen krijgen voldoende oefenkansen om strategieën toe te passen vanuit voorkennis, bepalen van leesdoel, tekstsoort herkennen, hypothesen formuleren, vormen op basis van de lay-out, anticiperen op het vervolg en reflecteren over de eigen resultaten. De leerlingen gebruiken de communicatiestrategieën zoals de betekenis van ongekende woorden afleiden uit de context, gebruik maken van beeldmateriaal en doelmatig traditionele en elektronische hulpbronnen en gegevensbestanden raadplegen.

Door de functionele kennis in te zetten krijgen de leerlingen inzicht in de socioculturele realiteit van de Duitstalige wereld (Landeskunde).

Uitrusting De uitrusting voldoet aan de minimale materiële vereisten van het leerplan.

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk loopt parallel met de aangeboden leerplandoelen. De leraren evalueren de geïntegreerde communicatieve vaardigheden en de interculturele component. De evaluatie van de receptieve en productieve vaardigheden is gebaseerd op criteria. Voor dagelijks werk worden de leerlingen betrokken via peerevaluatie. De evaluatie biedt nog geen zicht op het groeiproces dat de leerlingen ervaren. Het recente leerplan vraagt naar het peilen van het leerproces vanuit basisdoelen, verdieping en uitbreiding. Een meer procesgerichte evaluatie kan dit proces transparanter ondersteunen.

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Leerbegeleiding De lessen verlopen in een positief leerklimaat. De leerlingen leren uitgaan van authentieke voorbeelden om de systematiek achter bepaalde taalverschijnselen te ontdekken. Afsprakennota's, leerstofoverzichten, leertips en extra oefeningen worden aangeboden. Tijdens de lessen is er voldoende auditieve en visuele ondersteuning. Naast het onderwijsleergesprek waarin de leerlingen eerder terughoudend participeren aan het leerproces, werken de leerlingen samen in groepjes rond taaltaken. Ze krijgen feedback op de toetsen, maar verbeteren niet altijd de gemaakte fouten. De (zelf)reflectie van de leerlingen over vaak voorkomende fouten is nog te weinig het uitgangspunt van de remediëring.

Preventief

Curatief

Positief is het aanbieden van extra materiaal om woordenschat en grammatica te oefenen, te remediëren en te ontdekken via websites.

Deskundigheidsbevordering De leraren zijn gedreven en overleggen vooral informeel ook met de tweede graad. Ze volgen nascholing en verspreiden de informatie. Relevant en authentiek materiaal wordt doorgegeven.

Overleg

Vorming

4.1.1.9 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan D/2004/0279/021)

Voldoet

De leerlingen krijgen alle eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is in voldoende mate gericht op het leerplan.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerlingen krijgen alle leerplandoelstellingen met voldoende diepgang aangeboden. De leraren behandelen bovenop de basisleerstof heel wat uitbreidingsdoelstellingen en eigen doelen. Bij de planning houden de leraren onvoldoende rekening met de homogene spreiding van de leerstof over het schooljaar en over de graad. Aan sommige leerstofonderdelen besteden zij veel meer lestijd dan het leerplan suggereert. Dit is onder andere het geval voor het formeel rekenen met veeltermen. De vakgroep overschrijdt hierbij ruim de verwachtingen van het leerplan en dat maakt het aanbod weinig evenwichtig. De leraren behandelen heel wat 'gefragmenteerde' keuzeonderwerpen. Het is bijgevolg onduidelijk hoeveel leerstof tot het keuzegedeelte behoort en welke leerstof de vakgroep zelf aan het aanbod toevoegt (bovenop de verplichte basisdoelstellingen).
	Niettegenstaande heel wat leerstof de doelstellingen van het leerplan overstijgt, bieden de leraren doelen waarbij een 'concrete context' wordt verwacht op een veeleer laag beheersingsniveau aan. De vakgroep legt dan ook sterk de nadruk op het inoefenen van rekenvaardigheid en te weinig op het oplossen van problemen. Heel wat oefeningen gericht op probleemoplossend denken, zijn eigenlijk rekenoefeningen met context. Vorig schooljaar verschilde de aanpak sterk per leraar. Dit schooljaar is de aanpak meer gelijkgericht.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De lokalen zijn uitgerust met een computer en projectiemiddelen. De leerlingen maken vlot gebruik van het grafische rekentoestel. De leraren zetten tijdens de lessen doeltreffend ICT in. Bij de evaluatie ligt het accent nog te sterk op rekenen waardoor het gebruik van ICT weinig rendeert om naar een hoger beheersingsniveau van probleemoplossend denken te peilen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de klas gebeurt. Het aantal examenvragen is billijk. De evaluatie is voldoende transparant. Elk examen en elke toets vermeldt de puntenverdeling en de verbetering gebeurt zorgvuldig. Vorig schooljaar verschilde de evaluatie sterk per leraar. Niet alleen de soorten vragen waren verschillend, maar ook de weging van de diverse onderdelen in het jaartotaal verschilde sterk per lesgroep. De vakgroep nam reeds initiatieven om deze verschillen weg te werken.

De examens zijn over het algemeen onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leraren bevragen zeer veel uitbreidingsleerstof of leerstof, die de verwachtingen van het leerplan ruim overstijgt. Sommige examens bevragen meer dan 80 % leerstof die niet gerelateerd is aan het leerplan. Hierdoor geeft het eindcijfer een weinig valide beeld van de mate

waarin de leerlingen de leerplandoelstellingen hebben bereikt. De leraren bevragen echter ook de basisdoelstellingen (in het dagelijkse werk en op het examen). Daardoor is de evaluatie in haar totaliteit voldoende gericht op de verwachtingen van het leerplan.

De examens bevragen voornamelijk rekenvaardigheid, maar ook andere vaardigheden komen aan bod. De leraren stellen heel wat rekenvragen buiten context. Slechts een beperkt aantal vragen zijn gericht op probleemoplossend denken.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Op vakgroep- en schoolniveau maakten de leraren hierover nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De sfeer in de lessen is rustig en gericht op leren. De leerlingen zijn aandachtig en werkzaam in de les. Het leerproces verloopt overwegend interactief en de leerlingen kunnen zelfstandig werken.

De vakgroep neemt heel wat initiatieven in het kader van de preventieve leerbegeleiding. De leraren ontwikkelen eigen lesmateriaal (aanvullend op het leerwerkboek) en gebruiken regelmatig actieve werkvormen. Het lesmateriaal bevat heel wat zinvolle leertips. De leraren bieden onder meer stappenplannen, modeloplossingen en overzichten aan. Een aantal leraren neemt het initiatief om de begeleiding nog meer af te stemmen op de noden van de leerlingen.

Sommige lesgroepen zijn zeer heterogeen. De vakgroep differentieert niet in het aanbod noch in de evaluatie. Elke leerling wordt geacht dezelfde hoge norm te behalen. Het leerplan is hierbij weinig richtinggevend. De vakgroep laat zich leiden door eigen inzichten, ervaring en traditie.

Alle leraren nemen de curatieve leerbegeleiding ter harte. De leerlingen krijgen voldoende feedback op de behaalde resultaten, gekoppeld aan eventuele remediëringsoefeningen.

Deskundigheidsbevordering

Vorming
Overleg

De vakgroep bestaat uit gedreven leraren. Er is geregeld informeel en formeel overleg. Leerplanstudie was nog niet doelgericht aan de orde. Nochtans wijst de doorlichting uit dat er nood is aan overleg hierover. De vakgroep heeft voldoende aandacht voor graadoverstijgend overleg. In de praktijk leidt dit echter tot een beperkte leerplangerichtheid in de drie graden. Dit gebeurt deels bewust en deels onbewust.

De leraren volgden de laatste twee schooljaren een aantal nascholingen. De multiplicatie is goed. De impact op de klasvloer is veeleer beperkt.

4.1.1.10 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

- Beleid** De school actualiseerde recentelijk haar visie op VOET. De directie herformuleerde de visie in samenspraak met de graadcoördinatoren. De visietekst geeft voornamelijk een overzicht van de huidige toestand. De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET of alle leerlingengroepen.

Het beleid maakte een inventaris van de VOET, die in de verschillende projecten en in de vakken worden nagestreefd. Voornamelijk omtrent de context technisch-technologische vorming stelde de werkgroep hiaten vast. Ook voor andere contexten bleken er een aantal lacunes. Een aantal VOET bleek dan weer meermaals aan bod te komen. Het beleid schrapte dan ook een aantal initiatieven. Voor elk nieuw project dienen de leraren de nagestreefde VOET te vermelden. Bij de goedkeuring van een project of een uitstap houdt de directie rekening met de meerwaarde die de activiteit voor VOET betekent.

De laatste twee schooljaren kwam VOET regelmatig ter sprake bij het overleg op niveau van de scholengemeenschap. Het beleid stelde een concrete planning op. Het actieplan 2016-2020 is erop gericht de vastgestelde lacunes weg te werken en de VOET sterker te verankeren in de dagelijkse werking. De initiatieven zijn te recent om reeds vruchten af te werpen. Ook het koppelen van de contexten aan de stam is nog in ontwikkeling.

- Ondersteuning** De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De directie informeert de leraren over de vernieuwde visie en gebruikt hiervoor diverse communicatiekanalen. De VOET-visie is op dit ogenblik nog weinig bekend bij de leraren. De expertise rond VOET is voorlopig beperkt tot het VOET-team. De visie is geënt op het pedagogisch project van de school, waardoor de VOET-werking impliciet kan rekenen op een voldoende draagvlak bij het schoolteam. De leraren aanzetten om bewust met VOET om te gaan, is nog een werkpunt.

Ook de ouders en de leerlingen worden geïnformeerd. Op elke aankondigingsbrief van een activiteit vermeldt de school sedert vorig schooljaar de nagestreefde VOET. Dit initiatief is nog te recent om voldoende effect te hebben. Een duidelijke communicatie over VOET is, zeker voor de leraren, nog geen evidentie.

- Doeltreffendheid** De overzichtsmatrix levert een duidelijk beeld op van welke VOET in welke projecten en in welke vakken aan bod komen. Het beleid ging nog niet na of de VOET doeltreffend in de vakken worden nagestreefd. Voor de projecten gebeurt deze toets meer systematisch. De evaluatie wordt overgelaten aan de vakleraren en aan de initiatiefnemer van een uitstap of een project. Er zijn hiervoor geen procedures uitgewerkt en hierover bestaan nog geen afspraken. In de praktijk heeft het beleid dan ook weinig zicht op de doeltreffendheid waarmee de school de inspanningsverplichting t.a.v. VOET vervult. Dit aspect

dient nog verder te worden uitgewerkt.

Ontwikkeling	Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. De expertise rond VOET is voorlopig voornamelijk beperkt tot de directie en de graadcoördinatoren. De school werkt aan een plan om meerdere personeelsleden bij de VOET-werking te betrekken.
Uitvoering Mentale gezondheid	De directie en de graadcoördinatoren schoolden zich de voorbije schooljaren bij in verband met VOET. Binnen de werkgroep wordt de kennis gemultipliceerd en de implementatie in de praktijk is goed. De leraren scholen zich over het algemeen weinig bij om de VOET op een doeltreffende wijze te implementeren. Enkel indien de VOET gelinkt zijn aan een vakgerichte nascholing, krijgt dit meer aandacht. De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school levert heel wat inspanningen om aan deze eindtermen te werken. Tijdens het bezoek aan Breendonk en het daaropvolgend klasgesprek leren de leerlingen omgaan met emoties en problemen. Ook tijdens onder andere de leefsleuteldagen, bezinningsdagen en de gezondheidsdagen komen deze VOET aan bod. In het vierde jaar leren de leerlingen omgaan met eigen ontwikkeling en relaties.
Socio-economische samenleving	Omgaan met kunst en cultuur zit in heel wat projecten verweven. De leerlingen maken onder meer filmpjes en zingen Franse liederen. Doorheen de zes jaren werkt de school bovendien aan het versterken van de weerbaarheid van de leerlingen. In de eerste graad richt de aandacht zich onder meer op gamen, in de tweede graad op het correct omgaan met alcohol en in de derde graad op druggebruik. Meer dan de helft van de eindtermen wordt met voldoende diepgang bij de leerlingen nagestreefd. De verdeling van de welvaart komt tijdens de lessen godsdienst aan bod en de school nodigde vorig schooljaar een spreker uit, die dit thema kwam toelichten. Ook onder andere de schrijfactie van Amnesty International 'schrijf ze vrij', de sponsortocht en het voedselpakkettenproject richten zich op aspecten van welzijn en welvaart. Tijdens het budgetspel in het vijfde jaar oefenen de leerlingen bepaalde topics over budgetbeheer. Een aantal vakken, zoals economie en aardrijkskunde, leveren ook een bijdrage tot het nastreven van deze context. Het bereik is echter nog onvolledig en niet alle VOET komen met de nodige diepgang aan bod. Voornamelijk de prijsvorming op productmarkten en de economie in voortdurende transitie zijn onderbelicht.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school onderzoekt en bewaakt op systematische wijze de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer-, leef- en werkomgeving. Daardoor kent ze de tekorten en kan ze op gepaste wijze ingrijpen.

Op administratief vlak is de school perfect in orde. De wijze waarop de preventieadviseur voor de organisatie van het beleid voor deze erkenningsvoorwaarde zorgt, is een voorbeeld van goede praktijk. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn gebudgetteerd, gestructureerd en dynamisch opgesteld. Ze houden rekening met de risicoanalyses, de vaststellingen van de externe dienst en de controle- en keuringsverslagen van derden. Het Comité Preventie en Bescherming op het Werk is reglementair samengesteld en vergadert op regelmatige basis. Voor de personeelsleden staan de noodzakelijke informatie en richtlijnen over preventie en veiligheid in het vademecum van de school. Uit de jaarlijkse evacuatieoefeningen blijkt dat zij in geval van brand, de procedure voor de evacuatie van de gebouwen goed kennen. Ook andere voorschriften, zoals de ongevallenprocedure, de bestelprocedure en de wijze waarop gebreken gemeld dienen te worden zijn voldoende bekend. Helaas blijkt uit de doorlichting dat niet alle personeelsleden de meldingsprocedure voor gebreken plichtsgetrouw uitvoeren.

De preventieadviseur volgt de fysische toestand van de campus van nabij op. Herstellingen worden zo snel als mogelijk uitgevoerd. Gebreken die de school niet meteen kan verhelpen, neemt ze op in het globaal preventieplan en/of het jaarlijks actieplan. Uit de rondgang tijdens de doorlichting is gebleken dat er nergens structurele problemen zijn, noch op het vlak van veiligheid als op het vlak van gezondheid en hygiëne. De school beschikt over de nodige onderhoudscontracten en een preventief onderhoudsprogramma dat het onderhoudspersoneel met veel zorg uitvoert.

Vanwege de degelijke organisatie van het beleid voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer-, leef- en werkomgeving, de systematiek waarmee de school gebreken opspoot en wegwerkt en de aandacht voor proactieve acties, krijgt de school voor deze erkenningsvoorwaarde een gunstig advies.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De visie op leerbegeleiding sluit aan op de visie van de school om leerlingen voor te bereiden op hoger onderwijs. De school wil de leerlingen ‘geleidelijk een sterke studiehouding en zelfstandigheid bijbrengen’. Deze visie vertaalt zich voornamelijk in een breed gamma aan acties en minder in duidelijke beleidsprioriteiten met strategische en operationele doelen.

De leerbegeleiding vertrekt vanuit het zorgcontinuüm waarbij de school binnen de brede basiszorg sterk inzet op het leren plannen en op het leren verwerken van grotere leerstofgehelen. Binnen de verhoogde zorg werkt de school met modelcontracten voor de leerlingen met specifieke leernoden. Ook al individualiseert de school deze contracten, toch blijven de geboden maatregelen veeleer algemeen en spelen ze te beperkt in op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. Binnen de fase van uitbreiding van zorg werkt de school vlot samen met het ondersteuningsnetwerk en het CLB. In alle fasen zet de school in op dialoog met alle betrokken partijen: leerlingen, ouders en leraren.

Om zicht te krijgen op de beginsituatie van nieuwe leerlingen vraagt de school de BaSo-fiche en de rapporten van de vorige scholen op. Samen met de inschrijvingsfiche en de observaties van leraren geeft dit een goed beeld van de leerlingen. De school schenkt ook aandacht aan de kwaliteiten van de leerlingen. Toch gebruikt ze deze informatie nog weinig om de leerbegeleiding vorm te geven op klas- en leerlingniveau.

Ondersteuning De school streeft naar een duidelijke taakverdeling binnen het zorgcontinuüm. De brede basiszorg en dus het creëren van een krachtige leeromgeving met activerende en uitdagende werkvormen, is de verantwoordelijkheid van de vakleraren en de vakgroepen. De schoolleiding biedt hierbij geen inhoudelijke ondersteuning. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de meeste vakgroepen zich inspannen om een stimulerende leeromgeving te creëren.

Op het vlak van ‘leren leren’ speelt de klastitularis een grote rol. In de eerste graad ondersteunt de titularis binnen het aparte klasuur de leerlingen bij het leren. De school stelt voor alle graden verschillende hulpmiddelen ter beschikking van de leerlingen zoals studietips en planners, die ook de leraren kunnen integreren in hun lessen. Hierbij is enigszins een logische opbouw over de graden heen herkenbaar van meer begeleiding en ondersteuning naar meer zelfstandigheid.

Als de resultaten van de leerlingen tegenvallen, vraagt de school hen vrijwillig of verplicht te werken met een studieschrift. Andere structurele

remediëringsinitiatieven zijn er weinig. Al zijn er verschillende vakleraren die buiten hun lessen tijd maken om extra uitleg te geven aan leerlingen die dit nodig hebben.

De graadcoördinatoren spelen een centrale rol binnen de verhoogde zorg. Ze zijn het eerste aanspreekpunt voor de leraren en de leerlingen bij (leer)problemen en zij onderhouden ook de contacten met de ouders. Zij stellen de contracten op voor leerlingen met specifieke noden en bieden individuele ondersteuning bij het 'leren leren'. Leerlingen met specifieke noden kunnen zelf een leraar waarbij ze zich goed voelen kiezen als mentor.

De school zorgt voor een vlotte doorstroom van informatie met betrekking tot leerbegeleiding. Zo zijn er de vergaderingen van de cel leerlingenbegeleiding, de klassenraden en het veelvuldige informele overleg tussen de leraren en de graadcoördinatoren. Relevante informatie is terug te vinden in het leerlingvolgsysteem. Informatie over remediëringsactiviteiten noteert het team zeer summier in het elektronische leerlingvolgsysteem.

De school investeert in leermiddelen en infrastructuur om een stimulerende leeromgeving te kunnen creëren. Zo zijn bijna alle klaslokalen uitgerust met projectiemogelijkheden en beschikken meerdere lokalen over computers voor leerlingen. Recentelijk heeft de school een open leercentrum, maar het beleid heeft nog onvoldoende geduid hoe de leraren dit kunnen gebruiken.

Doeltreffendheid Op leerlingniveau volgt de school het effect van de leerbegeleiding op via de klassenraden en de cel leerlingenbegeleiding. Indien nodig stuurt ze de aanpak bij, maar frequent leidt dit bij tegenvallende schoolse resultaten tot heroriëntering. Bij het begin van het schooljaar herbekijken de coördinatoren de extra ondersteunende maatregelen samen met de leerlingen en maken afspraken over wat behouden blijft en wat moet veranderen.

Op schoolniveau heeft de school nog weinig zicht op de effecten van de leerbegeleiding. De brede basiszorg is volledig de verantwoordelijkheid van de leraren; de schoolleiding stuurt dit onvoldoende aan en volgt dit niet op. De school heeft ook geen zicht op het effect van haar interventies op het vlak van 'leren leren' of de remediëringsinitiatieven zoals het studieschriftje.

De cel leerlingenbegeleiding bekijkt haar activiteiten kritisch, maar door het gebrek aan duidelijke doelstellingen mist deze evaluatie toch wat doelgerichtheid. Zo evalueerde de cel het werken met de nieuwe planningsagenda door een informele rondvraag bij de leraren en leerlingen en stuurde de vorm van de agenda en de instructies voor de leraren enigszins bij.

Conform de regelgeving detecteert en analyseert de school sedert het schooljaar 2014-2015 de talige noden van alle leerlingen bij het begin en op het einde van het eerste leerjaar van de eerste graad. De resultaten en leerwinst worden in kaart gebracht.

Voor het screenen van de leesvaardigheid en woordenschatkennis gebruikte de

school in het verleden verschillende gestandaardiseerde tests. Momenteel is ze op zoek naar het meest efficiënte instrument. De school test de eerstejaars dit schooljaar pas in de tweede helft van oktober, waardoor de bespreking ervan en de daaraan gekoppelde remediëringstrajecten laat starten.

Het taalbeleid van de school richt zich voornamelijk op het gebruik van een correct taalgebruik in interne en externe communicatie. De werkgroep taalbeleid verwacht van de vakleraren dat ze leerlingen stimuleren om de vorm en het taalgebruik in hun werk te verzorgen. Taaltips en meer omvangrijke stimulerende lees- en schrijfbevorderende initiatieven zoals de Gedichtendag en het Poëzieparcours stellen als doel de taalvaardigheid van alle leerlingen te verhogen. De werkgroep sensibiliseert de vakleraren om de leerlingen te ondersteunen bij hun taalgebruik.

Uit de bevindingen van de doorgelichte vakken blijkt dat de uitvoering en de evaluatie van de voorstellen van de werkgroep taalbeleid in de vakgroepen divers is. Voor een aantal vakken is er voldoende aandacht voor instructie- en vaktaal, les- en evaluatiemateriaal en het werk van de leerlingen. In andere vakken gebeurt dat nog weinig expliciet en doelgericht. Niet alle vakgroepen reiken de leerinhouden aan in betekenisvolle contexten, aansluitend bij de talige voorkennis van de leerlingen. Een aantal vakgroepen vraagt een schoolbrede en concretere invulling van het taalbeleid. De vakgroepen hebben een aantal afspraken gemaakt over de evaluatie van de taalfouten, toch benaderen sommige vakgroepen de taalzorg eerder als attitude.

Verder engageert de werkgroep taalbeleid zich om de externe communicatievorm te verbeteren door de ontwerpen van uitgaande brieven te corrigeren. De werkgroep kreeg evenwel slechts een gedeelte van de ontwerpen toegestuurd.

De school betreft de moderne vreemde talen nog niet expliciet in haar talenbeleid.

Ontwikkeling De school volgt de nieuwe regelgeving op het vlak van leerbegeleiding zoals het M-decreet van nabij op. De schoolleiding informeert het team hierover via de personeelsvergadering. De cel leerlingenbegeleiding wil in het kader van het M-decreet maatregelen uit verhoogde zorg verschuiven naar de brede basiszorg. Voor deze verandering ontbreekt de steun bij het personeel en de daadkracht van de schoolleiding. De cel botst hier op een traditionele visie op een krachtige leeromgeving bij een aantal leraren.

Het nascholingsbeleid vertrekt onvoldoende van de noden van het lerarenteam of van een langetermijnvisie op het vlak van leerbegeleiding. Een aantal leraren volgden op eigen initiatief nascholingen over didactische thema's of over specifieke leerproblemen. De vakvergaderingen fungeren als platform om deze informatie te delen, maar de school mist een strategie om goede praktijkvoorbeelden te verspreiden. De cel leerlingenbegeleiding houdt regelmatig themacellen waarbij ze een inhoudelijke topic verder uitdiepen en uitwerken.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school bevindt zich op het vlak van evaluatiepraktijk in een transitiefase. Er bestaat op dit ogenblik geen eenduidige gedragen visie over. Een aantal leden van het schoolteam pleit voor een klassieke evaluatiepraktijk die toelaat om leerlingen zo snel mogelijk naar de meest gepaste studierichting en onderwijsvorm te attesteren en adviseren. Zij kaderen die visie in de missie van een aso-school die moet voorbereiden op hoger onderwijs. Anderen hebben een brede evaluatiepraktijk voor ogen, die het leerproces ondersteunt en bevordert en die leraren input levert om hun didactisch handelen bij te sturen. De schoolleiding probeert beide visies een plaats te geven in het pedagogisch project van de school, dat onder meer de zorg voor de zwakkeren vooropstelt. Ze benadrukt daarom de noodzaak om niet alleen cijfers, maar ook de volledige context van de leerling in de evaluatie mee te nemen.

Voor de meeste vakken hanteert de school een klassiek evaluatiesysteem. Voor een aantal kiest zij voor permanente of gespreide evaluatie. De verhouding tussen dagelijks werk en examens biedt leraren en vakgroepen in de tweede graad de mogelijkheid om hun evaluatiepraktijk een voldoende formatief karakter te geven. In de derde graad wegen de examens beduidend zwaarder door dan het dagelijks werk. In de eerste graad verschilt de verhouding tussen dagelijks werk en examens naargelang van het vak. Het maken van afspraken over de verhouding tussen kennis en vaardigheden, de evaluatie van de onderzoekscompetentie en de evaluatie van vakgebonden attitudes is de verantwoordelijkheid van de vakgroepen.

De school rapporteert regelmatig door middel van verschillende soorten rapporten. De resultaten van de evaluaties zijn ook zichtbaar op de elektronische leeromgeving.

Ondersteuning De leraren krijgen via een aantal interne documenten duidelijke richtlijnen over de organisatorische en praktische aspecten van de evaluatiepraktijk. Ook ouders en leerlingen zijn via het schoolreglement voldoende geïnformeerd over de evaluatie- en rapporteringspraktijk.

Het schoolbeleid rekent op de professionaliteit van de vakgroepen en leraren om hun evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplandoelstellingen en om de validiteit en transparantie ervan te garanderen. De ondersteuning die ze hen daarbij biedt, blijft veeleer beperkt. In het vademecum voor leraren worden een aantal vuistregels aangereikt in verband met de moeilijkheidsgraad van de evaluatie en de verhouding tussen basisleerstof en uitbreiding. Enkele jaren geleden was de regelgeving rond evaluatie het onderwerp van een studiedag. Voor tips over bijvoorbeeld het opstellen van toets- en examenvragen, het formuleren van rapportcommentaren of het evalueren van de onderzoekscompetentie doen sommige vakgroepen een beroep op de begeleidingsdienst.

Doeltreffendheid Uit het onderzoek van de geselecteerde vakken blijkt dat de evaluatiepraktijk in een aantal gevallen niet of slechts nipt voldoet. Sommige vakgroepen of individuele leraren grijpen de relatieve autonomie die het beleid hen toekent aan om een eigengereide koers te varen. Uit het overzicht van de leerlingenresultaten blijkt dat een aantal vakken zowel binnen als buiten de doorlichtingsfocus steevast opmerkelijk zwakke resultaten laten optekenen. De schoolleiding is zich hiervan bewust en probeert de betrokken leraren en vakgroepen bij te sturen, evenwel met wisselend succes.

In de meeste onderzochte vakken blijkt het gevraagde beheersingsniveau hoog te liggen. De evaluatie van het dagelijks werk omvat een groot aantal toetsen en taken. Dit brengt bij heel wat leerlingen, vooral in de derde graad, een hoge werkdruk teweeg. Het tweebeurtsysteem tijdens de examenperiodes, waarbij de leerlingen niet voor een bepaald uur mogen afgeven, leidt in een aantal gevallen tot nodeloos uitgebreide examenopgaven.

Opvallend is dat een aantal leerlingen na het eerste leerjaar van de eerste graad een B-attest krijgt omwille van een onvoldoende voor een vak van de basisvorming, veelal wiskunde. De school clauseert deze leerlingen voor alle basisopties die zij zelf aanbiedt, en adviseert hen een “technische basisoptie” te kiezen. Ook heel wat leerlingen met een A-attest krijgen overigens dit advies, opnieuw omwille van hun resultaten voor vakken van de basisvorming. Een dergelijke clausurerings- en adviseringspraktijk houdt een impliciet waardeoordeel en/of een gebrek aan kennis in over bepaalde basisopties, en ontcijfert een aantal leerlingen kansen in hun verdere studieloopbaan.

De motivering van de B- en C-attesten is op zich voldoende, maar houdt weinig rekening met de positieve elementen uit het leerlingendossier. De rapportcommentaren zijn meestal louter vaststellend en aanmoedigend. Uitgestelde beslissingen komen enkel voor in de individuele gevallen die de regelgeving toelaat.

Ontwikkeling Het doel van de school is om tegen 2020 een evenwichtig evaluatiesysteem uit te bouwen dat inspeelt op actuele onderwijsinzichten. Binnen enkele vakgroepen zijn in dit kader al een aantal initiatieven opgestart. Op schoolniveau is dit vooralsnog niet het geval.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het Sint-Gabriëlcollege bestaat administratief uit drie aparte scholen met een eigen instellingsnummer. Samen vormen ze een pedagogisch geheel en zijn ze gevestigd op één campus. Het Sint-Gabriëlcollege profileert zich als één school met een eengemaakt beleid.

Het directieteam, sedert vorig schooljaar in haar huidige samenstelling, bestaat uit drie directeurs en een adjunct-directeur en wordt ondersteund door drie graadcoördinatoren en de prefect. Elk van hen neemt duidelijk afgebakende taken op en maakt deel uit van de stuurgroep. Deze stuurgroep vergadert wekelijks, maakt afspraken over de dagelijkse werking en stipfelt beleidslijnen uit. De directeurs zetelen ook in de adviesraad (pedagogische raad) die ongeveer eenmaal per maand samenkomt en waartoe ook zes verkozenen van het onderwijspersoneel en één verkozen van het ondersteunend personeel behoren. De adviesraad bespreekt heel wat zaken van organisatorische en praktische aard. Ook voorstellen betreffende bijvoorbeeld de evaluatie binnen de talenvakgroep, het meenemen van sticordimaatregelen naar de brede basiszorg en verbeterpunten van de schoolwerking komen aan bod.

De algemeen directeur situeert zijn belangrijkste opdracht in het beheersmatige aspect van het leidinggeven. Dit leidt tot een goede organisatie van de dagelijkse schoolwerking en een rustig leer- en leefklimaat. De aandacht voor schoolbrede onderwijskundige processen, zoals de ontwikkeling van een krachtige leeromgeving, is echter beperkt. Voor de pedagogisch-didactische invulling van het curriculum rekent de directie volledig op de professionaliteit van de vakgroepen. Het beleid neemt onvoldoende initiatieven om op dat vlak het personeel te ondersteunen en op te volgen.

Het directieteam stelt zich toegankelijk op voor zowel leraren als leerlingen en hanteert een open communicatie. De leraren krijgen tijdens de personeelsvergaderingen toelichting over de verschillende beleids- en schoolaspecten. Via het elektronische schoolplatform, de wekelijkse mededelingen en de occasionele 'Flits' communiceert de schoolleiding doorlopend met het personeel. Ook bij de communicatie met ouders en leerlingen speelt het elektronische schoolplatform een steeds grotere rol.

De leraren voelen zich thuis op de school. Ze zijn zeer nauw betrokken met de school, met de leerlingen en met elkaar. Het teamgevoel is groot. De school kent veel opdrachtenwissels in de eerste en de tweede graad waardoor de leraren een toenemende werkdruk ervaren. De afslankende derde graad, een groeiende eerste graad en de recente invoering van STEM (Science, Technology, Engeneering & Mathematics) zijn daar enkele verklaringen voor. Bovendien zijn de eisen hoog op het vlak van onder meer de digitalisering, de communicatie met de ouders en de vele activiteiten.

De schoolleiding kan rekenen op een sterk ondersteunend secretariaats- en

onderhoudsteam dat een vlot verloop van de dagelijkse werking garandeert.

Visieontwikkeling De school bouwt haar beleid op een reeds lang verankerd pedagogisch project waarbij ze jongeren wil vormen tot christelijke volwassenen, met een stevige brok algemene cultuur en een degelijke sociale vorming. De kwaliteitsvolle voorbereiding op hoger onderwijs neemt hierin een prominente plaats. Dit wil de school bewerkstelligen zonder de grondbeginselen van haar missie, namelijk eenvoud in contacten, zorg voor de zwakkeren, engagement en betrokkenheid uit het oog te verliezen. Daarvoor bestaat er bij het personeel een breed draagvlak. De school wil een warme en veilige thuis zijn waarin gezorgd wordt voor de leerlingen en de leraren en waarin het verstrekken van onderwijs draait om samen leren, samen leven en samen kiezen.

De visieontwikkeling blijft voor een aantal beleidsdomeinen hangen op een veeleer algemeen en abstract niveau. Daarbij is er weinig betrokkenheid van het schoolteam. De visieteksten en / of algemene doelstellingen zijn voor alle betrokkenen beschikbaar in het vademecum voor leraren, dat ook het schoolwerkplan bevat. Het schoolwerkplan omschrijft onder meer per vak de prioriteiten en aandachtspunten, die jaarlijks worden geactualiseerd. De school slaagt er echter onvoldoende in om haar pedagogisch project te vertalen naar een duidelijke onderwijskundige visie met concrete doelen en bijhorende acties op school-, leraar- en leerlingenniveau. Het voeren van een onderwijskundig beleid gericht op de leerplanrealisatie blijft een aandachtspunt.

Besluitvorming De school beschikt over de decretaal opgelegde participatieorganen waarin de schoolleiding de verschillende beleidsaspecten bespreekt. Door hun betrokkenheid bij verschillende werkgroepen voelen de leerlingen geen nood voor het in stand houden van een leerlingenraad. De ouderparticipatie krijgt vorm via de ouderraad en een zeer actieve oudervereniging.

De stuurgroep, onder leiding van de algemeen directeur, staat centraal in de besluitvorming. Ze laat zich adviseren door de adviesraad die als het ware de brug vormt tussen het personeel en de stuurgroep. Leraren geven echter aan weinig invloed te kunnen uitoefenen inzake beleidskwesties. Ze ervaren een gebrek aan inspraak op het vlak van structurele beslissingen. Dit blijkt ook uit de personeelsbevraging.

Op de school zijn heel wat werkgroepen actief. De meeste leraren engageren zich vrijwillig om een verantwoordelijkheid op te nemen binnen deze werkgroepen. Afhankelijk van hun competenties en interesse nemen de leraren tal van initiatieven voor buitenschoolse activiteiten en projecten. Door hun zelfsturend karakter genereren de werkgroepen een grote betrokkenheid en een gedeeld eigenaarschap, en dragen ze bij tot de motivatie en het welbevinden van zowel leerlingen als leraren.

De vakgroepen en leraren krijgen een grote verantwoordelijkheid en autonomie toegewezen om de leerplanrealisatie te bewaken en te reflecteren over het eigen pedagogisch-didactisch handelen. Uit het doorlichtingsonderzoek blijkt dat de leerplangerichtheid sterk verschilt per leraar en dat de gelijkgerichtheid

in een aantal vakgroepen nog beperkt is. De inhoudelijke ondersteuning en opvolging van de vakgroepen blijven belangrijke aandachtspunten voor het beleid.

Kwaliteitszorg De school verzamelt systematisch data over onder meer input, output en attesteringen, alsook de data die beschikbaar worden gesteld via de databank 'Mijn Onderwijs'. Om zich te professionaliseren in data-analyse laat de directie zich ondersteunen door de pedagogische begeleidingsdienst. Aan de hand van de verzamelde gegevens stuurt ze vooral de schoolorganisatie bij, maar op pedagogisch-didactisch vlak is de reflectie beperkt.

De school erkent het belang van een kwaliteitsvolle werking. Daartoe vraagt ze elk schooljaar aan de leraren om verbeterpunten op te sommen. Systematisch wordt een selectie van de verbeterpunten besproken in de adviesraad en de stuurgroep en waar mogelijk en noodzakelijk bijgestuurd. Verder neemt ze in haar beleid ook structurele verbeteracties op zoals bijvoorbeeld het uniformiseren, actualiseren en digitaliseren van documenten. Vorig schooljaar heeft de school de leerlingen en het personeel bevestigd over hun welbevinden. De verwerking van de resultaten is nog niet afgerond.

De school beschikt niet over een geïntegreerd kwaliteitszorgsysteem. Haar visie op kwaliteitszorg is algemeen en theoretisch. Ze stelt als uitgangspunt van haar kwaliteitsbeleid zelfevaluatie voorop en verwijst naar bepaalde referentie- en analysekaders. Operationele doelen en specifieke instrumenten en richtlijnen ontbreken. De uitwerking is de verantwoordelijkheid van elke individuele medewerker. De beginnende leraren worden in het kader van aanvangsbegeleiding goed geïnformeerd en opgevolgd via klasbezoeken en gesprekken. De schoolleiding neemt verder voor het volledige schoolteam geen concrete initiatieven voor de kwaliteitsbewaking, - borging en - bijsturing. Ook de vakgroepen worden niet actief en doelgericht aangezet tot reflectie over hun onderwijskundig handelen. Daardoor is de kwaliteit van het onderwijs in de verschillende vakken zeer wisselend. Sommige vakgroepen nemen de leerplannen niet als basis om het aanbod en de evaluatie vorm te geven. Een aantal van de gedetecteerde werkpunten zijn bekend, maar het beleid heeft geen actie ondernomen om de vakgroepen te ondersteunen en bij te sturen.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor economie in aso tweede en derde graad.
- De ontwikkelingsdynamiek op schoolniveau voor het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef-, leer- en werkomgeving.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De respectvolle omgang tussen leerlingen en personeel.
- De inzet en het engagement van het schoolteam.
- Het rustige schoolklimaat.

Wat betreft het algemeen beleid

- De open communicatie en de toegankelijkheid van de schoolleiding.
- De organisatie van de dagelijkse schoolwerking.
- Het systematische verzamelen en analyseren van data met het oog op de schoolorganisatie.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het aanbod en de evaluatiepraktijk voor het vak wiskunde in de eerste graad A-stroom.
- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen in een aantal vakken.
- Het schoolbrede nastreven van alle vakoverschrijdende eindtermen.
- De infrastructuur en uitrusting voor de natuurwetenschappelijke vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De oriëntering van de leerlingen op basis van de leerplanrealisatie.
- De afstemming van de leerbegeleiding op de beginsituatie van alle leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het voeren van een onderwijskundig beleid gericht op de leerplanrealisatie.
- De inhoudelijke ondersteuning en opvolging van de vakgroepwerking.
- De schoolbrede uitwerking van de interne kwaliteitszorg conform het kwaliteitsdecreet.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Economie.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	wiskunde	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **13-10-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Fannie TALLIEU de inspecteur-verslaggever	Jean-Marie VAN GAVERE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	